

Nacionalni propis koji omogućuje oduzimanje sredstva upotrijebljenog za počinjenje teškog kaznenog djela krijumčarenja, ali koje pripada trećoj strani u dobroj vjeri, nije u skladu s pravom Unije

Osим toga, vlasnik oduzete imovine treba raspolagati djelotvornim pravnim lijekom protiv te mjere

OM bio je zaposlen kao vozač kamiona za međunarodni prijevoz u prijevozničkom društvu sa sjedištem u Turskoj za obavljanje prijevoza iz Turske u Njemačku.

Dana 11. lipnja 2018. prihvatio je prijedlog da u tegljaču korištenom za svoje prijevoze nezakonito preveze, uz naknadu, gotovo 3000 antičkih novčića u Njemačku. Nakon prelaska granice između Turske i Bugarske, nad OM-om provedena je carinska kontrola, prilikom koje su otkriveni novčići koji su bili skriveni u tegljaču.

Tijekom istrage tursko društvo zatražilo je povrat tegljača i prikolice, ističući da ono nije ni na koji način povezano s kaznenim djelom i da povrat navedene imovine ne bi ometao istragu. Taj zahtjev bio je odbijen.

Okražen sad Haskovo (Okružni sud u Haskovu, Bugarska) osudio je 22. ožujka 2019. OM-a za teško kazneno djelo krijumčarenja. Na temelju te osude, novčići i tegljač oduzeti su u korist Bugarske Države. Prikolica, koja nije bila u izravnoj vezi s počinjenjem kaznenog djela, vraćena je turskom društvu.

Apelativen sad – Plovdiv (Žalbeni sud u Plovdivu, Bugarska), koji je odlučivao o žalbi u ovom sporu, postavlja Sudu pitanje protivi li se člancima 17. i 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) bugarski propis koji se primjenjuje u ovom predmetu i koji predviđa oduzimanje prijevoznih sredstava korištenih za počinjenje krijumčarenja, čak i ako ona pripadaju trećoj strani u dobroj vjeri – u ovom slučaju poslodavcu vozača koji je počinio povredu – i koji toj trećoj strani ne daje mogućnost da iznese svoje stajalište.

Svojom današnjom presudom Sud najprije ističe da je oduzimanje predmeta korištenih za počinjenje kaznenog djela kažnjivog kaznom zatvora u trajanju duljem od jedne godine uređeno pravom Unije, odnosno Okvirnom odlukom 2005/212¹. Ona se također primjenjuje na oduzimanje imovine koja pripada trećim stranama i zahtijeva, među ostalim, da su njihova prava zaštićena ako su one u dobroj vjeri. Sud ističe da u tom kontekstu valja uzeti u obzir pravo vlasništva, zajamčeno člankom 17. Povelje. To pravo može se podvrgnuti ograničenjima koja trebaju stvarno odgovarati ciljevima u općem interesu koje Unija slijedi i ne smiju predstavljati prekomjerno i neprihvatljivo uplitanje kojim se nanosi šteta samoj biti tako zajamčenog prava.

Sud ističe da je cilj koji se želi postići nacionalnim propisom spriječiti nezakonit uvoz robe u zemlju. Međutim, kako se oduzimanje tiče treće strane u dobroj vjeri, koja nije znala i nije mogla znati da je njezina imovina korištena za počinjenje kaznenog djela, takvo oduzimanje, s obzirom na cilj koji se želi postići, predstavlja prekomjerno i neprihvatljivo uplitanje kojim se nanosi šteta samoj biti

¹ Članak 4. Okvirne odluke 2005/212/PUP od 24. veljače 2005. o oduzimanju imovinske koristi, sredstava i imovine pribavljene kaznenim djelom (SL 2005., L 68, str. 49.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 87.)

njezina prava vlasništva. Stoga nacionalni propis ne poštuje pravo vlasništva, zajamčeno člankom 17. Povelje.

Sud stoga ocjenjuje da je **nacionalni propis koji dopušta oduzimanje predmeta korištenog za počinjenje teškog kaznenog djela krijumčarenja kada on pripada trećoj strani u dobroj vjeri protivan pravu Unije.**

Kada je riječ o pravu na pravni lijek vlasnika oduzete imovine, Sud podsjeća na to da Okvirna odluka 2005/212 predviđa obvezu svake države članice da poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da osobe na koje utječe oduzimanje predmeta i sredstava kojima su počinjena kaznena djela imaju djelotvorna pravna sredstva kako bi štitile svoja prava. Osim toga, članak 47. Povelje predviđa da svatko čija su prava i slobode zajamčeni pravom Unije povrijeđeni ima pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom. Iz toga slijedi da treća strana čija je imovina predmet mjere oduzimanja mora moći osporavati zakonitost te mjere kako bi ostvarila povrat te imovine kada oduzimanje nije opravdano.

Prema navodima Apelativenog sada – Plovdiv, bugarskim pravom takvo pravno sredstvo nije predviđeno.

Stoga Sud ocjenjuje da je **nacionalni propis koji omogućuje oduzimanje, u okviru kaznenog postupka, imovine koja pripada osobi različitoj od one koja je počinila kazneno djelo a da ta prva osoba ne raspolaže djelotvornim pravnim lijekom protivan pravu Unije.**

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293